

Nieuwsbrief SIHO december 2012

Het SIHO

Ben je als student op zoek naar een hulpmiddel op maat?

Studeer je in het hoger onderwijs? Heb jij voor je studies of voor je stage een hulpmiddel nodig en voldoet het bestaande hulpmiddel niet? Of vind je geen goed hulpmiddel binnen de bestaande hulpmiddelen?

Design for (every)one is een interdisciplinair onderzoeksproject tussen de opleidingen Industrieel Ontwerpen, Ergotherapie van de [Hogeschool West-Vlaanderen](#) en Handicap International.

Binnen het Industrial Design Center van Howest ontwerpen studenten teams elk jaar unieke hulpmiddelen op maat voor specifieke personen met een beperking.

Deze aanpak is uniek en komt tot stand door een intens co-creatie proces tussen de persoon met een ondersteuningsvraag, de omgeving en de studenten.

De resultaten van vorige jaren vind je terug op de [website van Design for \(every\)one](#).

In overleg met het SIHO reserveert Design for (every)one voor volgend jaar een 3-tal plaatsen voor studenten hoger onderwijs.

Indien je wenst te participeren, stuur dan voor 13 januari graag :

- een korte omschrijving + foto van het huidige hulpmiddel (of waarom je geen hulpmiddel vindt in het bestaande aanbod).
- formuleer kort waarom een standaard hulpmiddel niet voldoet.
- de contactgegevens waarop de studenten je kunnen bereiken.

Vul het [antwoordformulier](#) in en mail het naar lieven.de.couvreur@howest.be. Gelieve ook je akkoord te geven voor het verspreiden en publiceren van de resultaten.

Op zoek naar werk...

Iedereen heeft mogelijkheden en sterke punten. Het is jammer indien dat talent na een studie hoger onderwijs zou verloren gaan.

Het SIHO zet daarom ook sterk in op gelijke tewerkstellingskansen. Bijvoorbeeld:

- we geven onderwijsinstellingen en studenten tips in onze brochure '[Op-stap naar werk](#)' en '[Succesvol studeren](#)'
- we tonen voorbeelden van goede praktijk via [beroepsportretten](#),
- we zijn volop bezig met het ontwikkelen van nieuwe beroepsportretten,
- we bundelden informatie over bezorgdheden die er leven in het rapport '[Praten over talent werkt drempels weg](#)'.

Recent werkten we mee aan de artikelenreeks van 'Hart voor handicap' in De Standaard. Deze reeks brengt het verhaal van [tien mensen, op zoek naar werk](#).

Hart voor handicap ondersteunt projecten die de positie van mensen met een beperking op de arbeidsmarkt bevordert.

Het SIHO roept op om een project in te dienen. Als instelling hoger onderwijs zetten jullie ook in op de doorstroom van studenten met een beperking. Deze oproep geeft jullie mogelijk kansen om een aantal van jullie ideeën financieel te ondersteunen.

Instellingen hoger onderwijs die dit wensen, kunnen hierbij ondersteuning krijgen van het SIHO. Neem hiervoor contact via info@siho.be.

Talent van mensen met een handicap inzetten op werk!

Werk hebben is cruciaal. We verdienen er geld mee en het bevordert ons sociale leven. Dat geldt ook voor [mensen met een handicap](#). Voor hen zijn de drempels om werk te vinden vaak letterlijk en figuurlijk te hoog. Hart voor handicap wil voor hen meer kansen creëren en [vijf à tien vraaggestuurde projecten](#) ondersteunen die een duidelijke meerwaarde hebben in het bevorderen van de positie van mensen met een handicap op de arbeidsmarkt. Ze ontvangen elk maximaal 15.000 euro.

Doe mee en dien je project in [tot 15 februari 2013](#) via het deelnemingsformulier op www.hartvoorhandicap.be.

Hart voor Handicap, het vroegere Sinterklaasfonds, ondersteunt al vele jaren innovatieve projecten die de kwaliteit van leven van mensen met een handicap bevorderen. Hart voor Handicap is een initiatief van De Standaard met Cera als partner. De vzw Handicum coördineert de campagne.

www.hartvoorhandicap.be - koen@hartvoorhandicap.be

UDL en ICTO-tools in de praktijk

Tweetwally: een twittermuur projecteren tijdens de les

Met deze ICTO-tool kan je een overzichtelijke 'wall' maken met tweets, afhankelijk van een hashtag (bijvoorbeeld #siho), trefwoord of gebruiker naar keuze. Deze 'wall' kan je projecteren tijdens je les. Tweetwally is een actueel communicatiemiddel dat in real-time info doorstuurt.

De tool geeft studenten de mogelijkheid eens op een andere manier te reageren tijdens de les. De studenten kunnen vragen, suggesties en opmerkingen 'tweeten' die vervolgens op de 'muur' verschijnen. Ze kunnen ook antwoorden op elkaars reacties. Als docent kan je ingaan op een gestelde vraag of gemaakte suggestie.

Meer informatie: www.siho.be/udl.

Gratis workshop ICTO-tools inzetten in de praktijk

Het SIHO biedt voor alle geïnteresseerden een workshop aan rond het toegankelijk en aantrekkelijk maken van lesmateriaal voor alle studenten, met behulp van ICT-tools.

Waar? Hogeschool Gent, Campus Schoonmeersen

Wanneer? Maandag 28 januari, van 13u tot 16u

Inschrijven kan via info@siho.be, met vermelding van naam, organisatie en omschrijving van de functie binnen de organisatie.

Meer informatie vind je in de [uitnodiging](#).

Het is de bedoeling om deze workshop in verschillende provincies te herhalen. Heb je interesse en wil je graag zelf een workshop ICTO-tools bij jou in de buurt? Neem dan contact op via info@siho.be.

Iedereen leert...

Een concreet voorbeeld van inclusie in het hoger onderwijs.

Iedereen leert is het onderdeel van de nieuwsbrief waar telkens een concreet verhaal over inclusie in het hoger onderwijs aan bod komt. Goede voorbeelden uit de praktijk zijn vaak de beste eye-openers, ze tonen aan dat inclusie in het hoger onderwijs een reële optie is. Ken jij als student, docent, ouder, onderzoeker... zelf een inclusieverhaal. Aarzel dan niet om het te mailen naar info@siho.be.

In deze editie vertellen we het verhaal van Maxime die succesvol afstudeerde aan de opleiding Office Management.

Maxime ging na het secundair onderwijs op zoek naar een opleiding die hij graag wilde doen. De combinatie van theoretische, administratieve en economische aspecten, trok hem aan in de opleiding Office Management. De studie leek hem haalbaar met een visuele beperking.

De tweede stap was de zoektocht naar een onderwijsinstelling die de opleiding aanbood, en die goed bereikbaar was met het openbaar vervoer. Maxime ging naar de opendeurdag en voelde zich erg welkom. Hij kreeg niet de garantie dat alles altijd vlot zou gaan, maar de onderwijsinstelling stond open om samen op weg te gaan. Het contact viel zo goed mee dat Maxime besloot om niet verder te zoeken, de keuze was gemaakt.

Doorheen zijn studie zocht Maxime, samen met de studentenbegeleider en GON-begeleider, naar de nodige ondersteuning en aanpassingen en een oplossing voor struikelblokken. Slechts enkele voorbeelden zijn:

- Omzettingscentra pasten de opmaak van cursussen en handboeken aan.
- Docenten bezorgden het lesmateriaal digitaal en op voorhand.
- De GON-begeleider maakte de visuele informatie in het lesmateriaal toegankelijk.
- Docenten presenteerden de informatie niet enkel visueel (bv. op het bord) maar gaven ook mondeling uitleg hierbij.
- Voor oplossingen van oefeningen in taalvakken die maar kort werden getoond, kreeg Maxime de notities van de docenten, of mocht hij zijn antwoorden doorsturen ter controle.
- Maxime legde examens af op een computer van de onderwijsinstelling waarop alle nodige software werd geïnstalleerd.
- De GON-begeleider maakte het examenmateriaal toegankelijk.
- Maxime kreeg indien nodig extra tijd voor het afleggen van een examen.

Af en toe verliep het moeilijker: het verkrijgen van omgezette handboeken vroeg veel tijd en voorbereiding, de toegankelijke versie van een handboek liet soms op zich wachten, het digitale lesmateriaal kwam wel eens met vertraging, of de software bleek verdwenen op de examencomputer,... Kortom, met vallen en opstaan, maar in het algemeen verliep alles vlot.

Vanuit zijn ervaring geeft Maxime enkele tips:

- Benader iemand in de eerste plaats als student. Kijk niet eerst naar de beperking.

- Vraag als student met een beperking goed vooraf na welke aanpassingen de onderwijsinstelling kan bieden.
- Beschouw als docent een alternatieve examenvorm niet als het afleveren van een minderwaardig diploma. Je kan dezelfde competenties op verschillende manieren evalueren.

Internationaal

Het SIHO kiest ervoor niet alleen in eigen land maar ook over de grenzen heen haar netwerk uit te bouwen en internationaal ideeën en ervaringen rond inclusief hoger onderwijs uit te wisselen.

UDL, dé blikopener voor inclusief hoger onderwijs

Op 10 december organiseerde [Handicap + Studie](#) een studiedag rond UDL. Vanuit de presentaties geven we jullie graag wat informatie mee.

Uit onderzoek blijkt dat studenten met een beperking vinden dat docenten vrij begripvol zijn, maar niet altijd weten hoe ze het studeren voor een diverse groep kunnen mogelijk maken.

Frances Smith van [CAST](#) vertelde over de handvaten die UDL hierbij kan bieden. Ze raadt een aantal zaken aan die alle studenten ten goede komen, bijvoorbeeld:

- variatie in lesmateriaal te bieden door bijvoorbeeld verschillende media te gebruiken.
- verschillende interactiemogelijkheden voor studenten te voorzien.
- studenten verschillende opties en kansen te geven om een doelstelling te bereiken.

Er waren verschillende boeiende praktijkvoorbeelden:

- rond talent en het kijken wat de student goed kan en graag doet (Wouter Reynaert van de [Fontys Hogeschool](#)),
- rond de voordelen van goede en toegankelijke weblectures voor alle studenten (Leo de Jong van [www.weblectures.nl](#) en Sylvia Moes van de [Vrije Universiteit Amsterdam](#)),
- over jongerencommunicatie en de mogelijkheden om dit in te zetten voor het onderwijs (Yvonne van Sark van de [Youngworks Academy](#)).

Het SIHO begeleidde een workshop over het praktisch inzetten van UDL en het aanpassen van lesmateriaal. Klik verder naar de [PowerPoint presentatie](#).

In het overleg met de collega's van Handicap+Studie en Frances Smith van CAST was men was onder de indruk van de acties die het SIHO onderneemt rond UDL, onze [UDL-website](#) het ontwikkelde materiaal én van de manier waarop het hoger onderwijs in Vlaanderen aan de slag gaat met UDL. We wisselden informatie uit en dachten na over de mogelijkheden om samen meer in te zetten rond Universal Design for Learning. Wordt vervolgd...

In beeld

Minister Pascal Smet beschrijft in zijn beleidsnota 'Gelijke Kansen 2009-2014' het belang van een goede beeldvorming van mensen met een beperking. Een niet-stereotype beeldvorming is volgens hem fundamenteel in het realiseren van de juiste ingesteldheid voor gelijke kansen en inclusie.

Bron: www.saltoo.be.

Op de voorgrond

In elke nieuwsbrief wordt een bron (boek, artikel, onderzoek...) op de voorgrond geplaatst. Deze maand:

Student and Faculty Awareness and Attitudes about Students with Disabilities (Bruder & Mogro-Wilson, 2010)

Dit artikel brengt verslag van een onderzoek van de [University of Connecticut Health Center](#) bij studenten en personeelsleden hoger onderwijs. Het onderzoek peilde naar hun attitudes, overtuigingen en kennis over disability in het algemeen en over studenten met een beperking specifiek.

Enkele resultaten en bijhorende aanbevelingen:

- Studenten en personeelsleden hebben gevoelens van bewondering, medelijden en ongemak naar studenten met een beperking toe. Ze voelen zich ook onzeker over hun omgang met studenten met een beperking. De onderzoekers raden training aan voor alle nieuwe personeelsleden waarin (dis)ability awareness, regelgeving, bijhorende verantwoordelijkheden en Universal Design for Learning aan bod komt. Daarnaast pleiten ze voor campagnes voor studenten en personeel om het bewustzijn en begrip te vergroten.
- De meeste lesgevers vinden dat het weinig extra tijd vraagt om aanpassingen te maken. Toch geven vele docenten in hun cursus of les niet duidelijk aan dat deze aanpassingen mogelijk zijn. Het artikel raadt docenten aan om dit wel te doen. Op die manier zullen studenten zich comfortabeler voelen om de docent te benaderen over redelijke aanpassingen. De meeste lesgevers integreren het thema 'disability' niet in hun lessen. De meerderheid van de studenten vindt dan ook dat hun bewustzijn naar studenten met een beperking niet vergroot door het volgen van de opleiding.
- De onderzoekers vinden de creatie van een cultuur van begrip en inclusie moet starten in de les. Ze pleiten dan ook voor een verandering in het curriculum.

Bron: Bruder, M.B.& Mogro-Wilson, C. (2010): Student and Faculty Awareness and Attitudes about Students with Disabilities. Review of Disability Studies: An International Journal, 6, 2.

Aankondigingen

- 21/01/2013 – Utrecht: [Expertisebijeenkomst studiekeuze en instroom](#) (Handicap+Studie)
- 24/01/2013 – Gent: [Variatie in evaluatie, constante kwaliteit](#) (AUGent)
- 28/01/2013 – Gent: [ICTO-tools inzetten in de praktijk](#) (SIHO)
- 31/01/2013: [Intensieve training-dag UDL. Inzetten op aantrekkelijk en toegankelijk onderwijs!](#) (SIHO)
- 05-08/02/2013 – Rome (Italië): [5th World Conference on Educational Sciences 'Education for All'](#) (Sapienza University of Rome)
- 08/02/2013 – Antwerpen: [Hinderkoppen. Over drempels bij leren en participeren](#) (Inclusie & Enablement, CEBCO)
- 11-15/02/2013 – Brno (Tsjechië): [Universal Learning Design Conference](#) (Masaryk University)
- 26/02/2013 – Mechelen: Congres. [5 jaar Mediander: wortels van inclusie](#) (Mediander)
- 01/03/2013 – Brugge: [Hoorcolleges: liever actiever!](#) (AUGent)
- 04-06/03/2013 – Valencia (Spanje): [7th International Technology, Education and Development Conference](#) (IATED)
- 12-13/03/2013 – Dublin (Ierland): [Is Universal Design in Education Any of my Business?](#) (AHEAD, LINK network)
- 26/03/2013 – Gent: [Uitdagende practica, een opstap naar het werkveld](#) (AUGent)
- 22/04/2013 – Gent: [Netwerk-seminarie "Kijk eens over het muurtje: leermateriaal"](#) (AUGent)

- 15-18/05/2013 – Champaign-Urbana (Illinois, Verenigde Staten): [International Congress of Qualitative Inquiry](#) (University of Illinois)
- 23/05/2013 – Gent: [Nieuwe media en technologie: gewoon doen!!](#) (AUGent)
- 30-31/05/2013 – Turku (Finland): [Conference in Disability Research](#) (Nordic Network on Disability Research)
- 07-09/06/2013 – Christchurch (Nieuw-Zeeland): [\(Re\)Imagining and \(Re\)Building Education for All 13th Annual DSE Conference](#) (University of Canterbury)
- 23-26/06/2013 – San Antonio (Texas, Verenigde Staten): [Forging the learning frontier](#) (ISTE)
- 08-13/07/2013 – Baltimore (Maryland, Verenigde Staten): [Challenging and Changing Disability Perspectives](#) (AHEAD)
- 22-26/07/2013 – Innsbruck (Oostenrijk): [Eight International Conference on Higher Education and Disability](#) (University of Innsbruck, UNO TRAC)
- 10-13/09/2013 – Istanbul (Turkije): [The 25th Annual EAIE Conference](#) (European Association for International Education)

Organiseer jij binnenkort zelf een congres of studiedag over inclusief hoger onderwijs? Laat het weten via info@siho.be en dan kondigen wij het aan in deze nieuwsbrief.

Aan het eind van dit jaar willen we jullie graag bedanken voor de boeiende vragen, ontmoetingen en samenwerking. Er is nog werk, maar er is ook veel beweging. Jullie hebben veel gerealiseerd en bijgedragen aan de verwezenlijking van inclusie in hoger onderwijs. We dragen graag bij aan jullie goede voornemens. Maar eerst wensen we jullie een fijn eindejaar toe!

Meggie, Karen, Evelyn, Matthijs, Nathalie, Ariane, Eline, Leen, Katrien

Het SIHO – december 2012

Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) - <http://www.siho.be> - info@siho.be